

Stil skarpt under Mærke-luppen - Mærkeguide

Et mærke som “Stil skarpt”, der lægger op til, at spejderne selv skal vælge et aktuelt samfundsemne, som de vil arbejde med, vil sandsynligvis udfordre en del ledere. Det vil nemlig uden lige kræve tid, kreativitet og energi at “omsætte” et relevant samfundsemne til spejderaktiviteter.

Af den grund har vi i denne udgave af Mærke-luppen valgt at lave materialet ud fra et konkret samfundsemne: Madspild. Dette har vi gjort, i håb om, at flere ledere vil kaste sig over mærket, når aktiviteterne konkretiseres og gøres “grydeklare”. Mærket kan både tages til de normale spejdermøder, men kan også anbefales som et mærke, der tages på en weekendtur.

Men frygt ej! Hvis madspild ikke siger dig eller dine spejdere noget, så er vi sikre på, at du alligevel kan finde inspiration til “Stil skarpt” i Mærke-luppen.

Vi håber, at du vil finde materialet brugbart - god fornøjelse med “Stil skarpt”!

Trin 1: Når mærket møder spejderne

Varighed: Første møde

Start med at introducere spejderne til mærket og dets mål. Forklar fx at for at tage mærket, skal vi vælge et samfundsaktuelt emne og arbejde med dette. Det kan være fattigdom, miljø, genbrug, ensomhed, mobning, skilsmisse, børnearbejde eller andet. Vi kan vælge at kigge på emnet lokalt eller på landsplan. Vi skal forsøge at få det hele billede af problemstillingerne, så vi kan tage stilling til emnet, og forstå problemerne i emnet.

Formålet med trin 1 er, at alle mand skal være med på, hvad der skal stilles skarpt på.

Vi har taget udgangspunkt i, at det er relevant at stille skarpt på madspild. Hvis spejderne i stedet ønsker at stille skarpt på et andet emne, kan I bruge rammen som inspiration til andre spørgsmål og aktiviteter.

Nedenstående spørgsmål kan evt. bruges som opfølgende spørgsmål:

- Har du hørt om madspild, og ved du, om I gør noget i din familie for ikke at smide for meget mad ud?
- Kender du nogen, der gør en ekstra indsats for at stoppe madspild?
- Kender du nogle af problemerne/konsekvenserne ved madspild?

Andre samfundsaktuelle emner, som er 'hotte' for tiden, kunne være noget som genbrug, økologi og kunstgødning, energi eller vegetarer og pescetarer vs. kødspisere. Det er kun fantasien, der sætter grænser, og når emnet er valgt, er det let at indsætte i rammen, som vi præsenterer herunder.

Trin 2: Mærkets elementer

Stil skarpt med fokus på madspild har to dele:

En teoretisk del (1), der har fokus på fakta og holdninger i hele madspild-debatten. Spejderne er nødt til at have kendskab til tallene bag madspild, de miljømæssige og etiske konsekvenser ved madspild, og hvilke tiltag og redskaber, der bruges for at stoppe madspild.

Den teoretiske del danner baggrund for den praktiske del (2), hvor spejderne gennem aktiviteter skal forstå problemerne ved madspild – og forhåbentligt også opdage løsninger på problemet.

Viden om problemstillingen, altså den teoretiske del, er nødvendig for, at spejderne får et indblik i problemstillingen, men spejdermøderne skal selvfølgelig ikke være en kopi af en samfundsfagstime. Derfor er det også vigtigt med en masse spændende aktiviteter, der omhandler madspild.

I Aktivitetsguiden finder du vores idéer til aktiviteter, der både vedrører den teoretiske og praktiske del.

Trin 3: Del med andre

Varighed: 10 min

På Facebook og Instagram kan I dele historier og billeder af jeres aktiviteter og erfaringer med "Stil skarpt". Er det et videoklip af jeres tur i det lokale supermarked for at hente overskudsmad eller et billede af mad lavet af rester fra dagen før? På Instagram og andre medier, kan I tage #Mærkeluppen #voresbidrag #Virykkerverden @kfumspejderne osv.

Du kan som leder også indsende dine aktiviteter til [aktivitetsdatabasen](#) til hjælp for andre, eller skrive til os på arbejdsprogram@kfumspejderne.dk.

Aktivitetsguide:

Aktivitetsguiden er inddelt i teoretiske aktiviteter: aktivitet: 1-3 og praktiske aktiviteter: aktivitet 4-7.

Aktivitet 1: Hvad ved vi om madspild? Find nogle artikler og statistikker på nettet om madspild, print dem og kig i fællesskab på dem. Hvordan ligger Danmark i forhold til andre lande?

Sæt spejderne i gang med at undersøge, hvilke tiltag, der er gjort/opfundet til at minimere madspild: Too Good To Go, Fødevarebanken, Wefood etc. Spejderne kan fx lave en tegneserie eller et skuespil om dette, som de kan vise til resten.

Aktivitet 2: Vej en skraldespand. Giv spejderne til opgave at undersøge hvor meget mad, der bliver smidt ud hjemme ved dem. I kan aftale, at alle vejer den mad, der bliver smidt ud hjemme, frem til næste møde. Derefter kan I i fællesskab og evt. med udgangspunkt i [Rema 1000's "10 skridt mod mindre madspild"](#) prøve at sætte nogle mål for, hvordan spejderne kan hjælpe til med, at mindre mad går til spilde.

Aktivitet 3: Madspild og det globale perspektiv. En del af "Stil skarpts" mål er at "[...] opleve det moralske perspektiv i globale udfordringer". Spejderne skal have en forståelse for, hvilke konsekvenser madspild har. I mindre grupper kan spejderne arbejde med de forskellige problemstillinger, eksempelvis madspild og sult, madspild og miljø. Lad det være op til spejderne, hvordan de vil fortælle de andre, om det de har undersøgt.

Aktivitet 4: "Too Good To Go". Gennem app'en "Too Good To Go" kan man være med til at bekæmpe madspild ved at købe overskydende mad fra bagerier, supermarkeder mm.. Maden bestilles og betales gennem app'en. Så download app'en og find et sted, hvor maden skal hentes i løbet af spejdernes mødetid og lav en fælles tur ud af at hente maden, om det så er en cykeltur til byens bedste bageri eller bare hen til restauranten på hjørnet.

Læs mere om Too Good To Go [her](#)

Aktivitet 5: Måltid af "skralde"-mad. Lav en aftale med det lokale supermarked om, at I må komme og hente nogle af de "dato-varer" og grøntsager, der ellers ville være blevet smidt ud. Find på et måltid som I kan fremstille af den mad, I har fået. Både Alletiders Kogebog og Rema 1000's hjemmeside giver mulighed for at søge opskrifter ud fra de råvarer, man har.

Aktivitet 6: Lejrmat på rester. Skal I snart på lejr? Så lad spejderne udarbejde en madplan, der tager højde for madspild: rester fra aftensmadens gryderet kan varmes til frokost, frokostens pålæg kan bruges som pizzatopping, eller måske er der madvarer tilovers, der kan sættes sammen, så der ikke skal købes mad ind til den sidste dag.

Aktivitet 7: Lokale initiativer. Find ud af, om der er nogle lokale initiativer, der kæmper for at stoppe madspild i jeres lokalområde. I Aarhus, København, Kolding og Brøndby findes eksempelvis [Fødevarebanken](#), som man kan kontakte, og måske få lov til at hjælpe med at omdele overskudsmad en dag.